

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE TIETOTURVALLISUUDESTA POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN OSAPUOLTEN VÄLILLÄ TEHDYN SOPIMUKSEN JA TURVALLISUUSSÄÄNTÖJEN HYVÄKSYMISEKSI JA VOIMAANSAATTAMISEKSI

Ulkoasiainvaliokunta on pyytänyt puolustusministeriöltä kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle tietoturvallisuudesta Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen ja turvallisuussäätöjen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä Suomen ja Pohjois-Atlantin liiton kesken vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi tehdyn hallinnollisen järjestelyn ja Pohjois-Atlantin liiton kanssa tehdyn tietoturvallisuussopimuksen irtisanomiseksi (HE 4/2023 vp).

Puolustusministeriö on osallistunut ulkoministeriön asettamassa työryhmässä hallituksen esityksen valmisteluun ja puolustusministeriön näkemykset on otettu valmistelussa huomioon.

Naton jäsenvaltioiden välisellä tietoturvallisuussopimuksella on luotu yleiset menettelyt turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi. Ennen Naton jäseneksi liittymistä Suomi on suojannut Naton turvallisuusluokiteltua tietoa Naton kanssa tehdyn kahdenvälisen tietoturvallisuussopimuksen ja hallinnollisen järjestelyn perusteella.

Naton jäsenvaltioiden välinen sopimus soveltuu Suomen ja Naton välillä vaihdettavan turvallisuusluokitellun tiedon lisäksi jäsenvaltioiden välillä vaihdettavaan turvallisuusluokiteltuun tietoon, joka toimitetaan Naton ohjelman, hankkeen tai sopimuksen tueksi. Siten sopimusta on mahdollista soveltaa ja hyödyntää myös laajemmin jäsenvaltioiden välisessä yhteistoiminnassa ja se voi edesauttaa kansallisen turvallisuusluokitellun tiedon vaihtoa jäsenvaltioiden välillä myös tilanteissa, kun kahdenvälistä tietoturvallisuutta koskevaa valtiosopimusta ei ole olemassa.

Liittyminen jäsenvaltioiden väliseen tietoturvallisuussopimukseen ei tuo turvallisuusluokitellun tiedon käsittelysääntöihin suuria muutoksia. Joiltakin osin tiedon käsittelyä koskeviin menettelyihin tulee Suomelle lisää kansallista liikkumavaraa ja päätäntävaltaa.

Naton tietoturvallisuussopimukseen liittyminen mahdollistaa ylimmän COSMIC TOP SECRET turvallisuusluokan tiedon saamisen. Nato-jäsenyyden myötä saatavan ja vaihdettavan tiedon määrä lisääntyy merkittävästi ja useammat valtionhallinnon viranomaiset tulevat saamaan ja käsittelemään Naton turvallisuusluokiteltua tietoa. Nato-

jäsenyys ja tietoturvallisuussopimukseen liittyminen parantavat myös puolustusteollisuuden osallistumismahdollisuuksia hankintoihin ja tarjouskilpailuihin, jotka sisältävät Naton turvallisuusluokiteltua tietoa.

Suomen viranomaisten turvallisuusluokitellun tiedon suojaamisen menettelyt on havaittu Naton tekemissä säännöllisissä tarkastusvierailuissa toimiviksi. Tietomäärien kasvaessa ja jaettaessa sitä useammille viranomaisille on syytä jatkossakin huolehtia riittävästä tietoturvallisuustoimista ja niiden edellyttämisestä resursseista, jotta luottamus säilyy Suomeen kansainvälisenä toimijana.

Puolustusministeriö kannattaa Naton jäsenvaltioiden välisen tietoturvallisuussopimuksen nopeaa voimaansaattamista.